

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G. T. – B., N.**, IČO: X., proti žalovanému **J. B.**, IČO: X., právne zast. T. & P., s.r.o., IČO: X., o **zaplatenie 1 170,58 Eur (35 265,-- Sk) istiny s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. septembra 2010, č. k. 21Cob/189/2010-289, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.
Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 27. 01. 2010, č. k. 13Cb/16/2006-251 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 170,58 Eur s 15% ročným úrokom z omeškania od 14. 09. 2004 do zaplatenia. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 198,-- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 1 253,44 Eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu o dielo na zhotovenie veci zo dňa 11. 05. 2004 podľa ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorej predmetom bol záväzok dodávateľa (žalobcu) dodať pohonný systém na posuvnú bránu a záväzok objednávateľa (žalovaného) prevziať tovar a zaplatiť zaň dodávateľovi dohodnutú zálohovú cenu 25 000,-- Sk s DPH. Žalobca sa v tejto zmluve v článku III. zaviazal predmet plnenia (tovar) dodať žalovanému najneskôr do 14. 05. 2004, pričom podľa článku VII. predmetnej zmluvy, ktorý bol označený ako Splnenie záväzku dodávateľa, dodávateľ odovzdá objednávateľovi tovar. Z Preberacieho protokolu zo dňa 31. 05. 2004, ako aj z výpovedí účastníkov a svedkov, súd prvého stupňa zistil, že žalobca odovzdal predmet Zmluvy o dielo zo dňa 11. 05. 2004 odberateľovi – H., spol. s r.o., J.. Okresný súd Galanta vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 09. 07. 2008 tak, že návrh zamietol a odporcovi priznal náhradu trov konania. Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 29. 01. 2009 č. k. 21Cob 360/2008- 202 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na nové konanie. Okresný súd Galanta

opätovne vypočul účastníkov konania, ktorí zotrvali na svojich prednesoch a písomných vyjadreniach a obaja účastníci zhodne uviedli, že cena za vyhotovené dielo je v mieste obvyklá, a preto cenu nerozporoval ani žalovaný. Súd prvého stupňa na žiadosť žalovaného doplnil dokazovanie výsluchom manželky žalovaného p. J. B. Podľa súdu prvého stupňa z obsahu vykonaného dokazovania medzi účastníkmi nedošlo ku zrušeniu zmluvy o dielo, pretože k takémuto následku úkon nebol uskutočnený vo forme, ako sa zmluvné strany dohodli v zmluve o dielo a v konečnom dôsledku nebolo ani preukázané vykonanie takéhoto úkonu niektorým z účastníkov alebo uzavretia ich dohody v tomto smere. V článku IX. bod. I druhá veta zmluvy bolo ustanovené, že na akúkoľvek zmenu alebo zrušenia sa vyžaduje písomná forma, inak je zmluva alebo zrušenie neplatné. Z vykonaného dokazovania podľa súdu prvého stupňa jednoznačne vyplýva, že zo strany žalobcu bol predmet zmluvy riadne odovzdaný. Je preto logické, vzhľadom na charakter diela, že zhotovenie a montáž pohonného systému na železnú bránu zhotovenú žalovaným bolo potrebné namontovať u konečného odberateľa - obchodnej spoločnosti H., spol. s r. o. Vzhľadom k tomu, že žalovaný vykonával určité práce pre túto spoločnosť a bol s ňou v zmluvnom vzťahu, musel vedieť, že odovzdanie diela sa uskutoční u konečného odberateľa, t. j. v mieste, kde sa montážne práce vykonali. Z vykonaného dokazovania je zrejmá podľa súdu prvého stupňa i tá skutočnosť, že účastníci si spôsob odovzdania diela podrobnejšie v zmluve neupravili, nestanovili povinnosť odovzdať dielo zápisnične, prípadne prizvať objednávateľa konkrétnym spôsobom na odovzdávanie konanie, ktoré povinnosti by bolo možné hodnotiť ako nesplnené zhotoviteľom. Z horeuvedených skutočností vyplýva, že záväzok vyplývajúci zo zmluvy o dielo bol v predmetnej veci splnený ukončením a odovzdaním diela v mieste plnenia dohodnutom zmluvnými stranami. Samotné tvrdenie žalovaného, že z jeho strany nedošlo k prevzatíu diela, ho nezbaňuje povinnosti zaplatiť cenu za zhotovenie diela. O trovách prvostupňového konania bolo rozhodnuté s poukazom na ust. § 142 ods. 2 O. s. p.

Na odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa, odvolací súd napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa sa začal zaoberať dôvodnosťou výšky v konaní uplatneného nároku (cena diela nebola účastníkmi zmluvne dojednaná) tak, ako mu to bolo uložené v uznesení odvolacieho súdu zo dňa 29. 01. 2009 č. k. 21Cob 360/2008- 202, ktorým došlo k zrušeniu napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a k vráteniu veci na ďalšie konanie. Nakoľko účastníci konania na pojednávaní dňa 27. 01. 2010 nerozporovali cenu

za vykonané dielo a túto považovali za cenu obvyklú, súd prvého stupňa upustil od vykonania ďalšieho dokazovania v tomto smere. Vzhľadom k tomu, že zo strany žalovaného sú opakovane namietané tie isté skutočnosti, bolo podľa odvolacieho súdu potrebné opätovne uviesť, že medzi účastníkmi konania nedošlo ku zrušeniu zmluvy o dielo, pretože k takémuto následku smerujúci úkon nebol uskutočnený vo forme, ako sa zmluvné strany dohodli v zmluve o dielo a v konečnom dôsledku nebolo ani preukázané vykonanie takéhoto úkonu niektorým z účastníkov, ani uzavretie ich dohody v tomto smere. V článku IX. bod 1 druhá veta bolo ustanovené, že na akúkoľvek zmenu alebo zrušenie sa vyžaduje písomná forma, inak je zmluva alebo zrušenie neplatné. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením odvolateľa, že uzavretá zmluva o dielo medzi účastníkmi je neplatná v dôsledku absencie podstatných náležitostí vyžadovaných ust. § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka (namietal, že nebola určená cena za dielo a nie je riadne vymedzený ani predmet diela), nakoľko tieto tvrdenia žalovaného boli nedôvodné a súčasne účelové. Odvolací súd rovnako ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu zmluvy o dielo bez dohody o jeho cene, k vykonaniu diela, ako aj k jeho odovzdaniu. Vzhľadom na charakter diela bolo potrebné zhotovenie a montáž pohonového systému na železnú bránu (označenie predmetu diela je potrebné považovať za v dostatočnom rozsahu špecifikované), zhotovenú žalovaným, vykonať u konečného odberateľa - obchodnej spoločnosti H., spol. s r.o. Podľa odvolacieho súdu bolo nepochybné, že žalovaný vykonával určité práce pre túto spoločnosť a bol s ňou v zmluvnom vzťahu, a preto musel vedieť, že odovzdanie diela sa uskutoční u konečného odberateľa, t. j. v mieste, kde sa montážne práce vykonávali (§ 554 ods. 3 Obchodného zákonníka). V tejto súvislosti prihliadal odvolací súd aj na skutočnosť, že účastníci si spôsob odovzdania diela podrobnejšie zmluvne neupravili, nestanovili povinnosť odovzdať dielo zápisnične, prípadne prizvať objednávateľa konkrétnym spôsobom na odovzdávacie konanie, ktoré povinnosti by bolo možné hodnotiť ako nesplnené zhotoviteľom. Za takejto dôkaznej situácie je podľa odvolacieho súdu potrebné považovať záväzok vyplývajúci zo zmluvy o dielo za splnený ukončením a odovzdaním diela v mieste plnenia dohodnutom zmluvnými stranami. Podľa zistenia odvolacieho súdu, súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, logicky a vecne správne vyhodnotil dôkazy, z ktorých pri rozhodnutí vychádzal, s výnimkou odôvodnenia rozhodnutia, pokiaľ ide o dôvodnosť výšky v konaní uplatneného nároku. Vychádzajúc z rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 2ICob 360/2008-202 sa mal súd prvého stupňa zaoberať týmto nárokom z hľadiska jeho výšky, nakoľko cena diela nebola účastníkmi konania dojednaná. Vzhľadom k tomu, že účastníci konania po zrušení veci odvolacím súdom zhodne uviedli, že cenu za vykonané

dielo nerozporujú a túto považujú za obvyklú, nebolo potrebné v tomto smere vykonávať ďalšie dokazovanie. Za tohto stavu, podľa odvolacieho súdu, nebolo dôvodné stotožniť sa s výhradami odvolateľa voči obsahovým náležitostiam odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, nakoľko rozhodnutie obsahuje podstatné časti argumentácie oboch účastníkov i spôsob, ako sa s ňou súd vysporiadal. Nebolo úlohou súdu prvého stupňa uvádzať v rozhodnutí osobitne všetky podania a vyjadrenia účastníkov, či presný obsah predložených listinných dôkazov, ako ani podrobné vyhodnocovanie tých dôkazov, ktoré súd nepovažoval z hľadiska predmetu sporu za relevantné a ktoré už boli zdôvodnené a účastníkom známe z predchádzajúcich rozhodnutí. Za nedôvodnú považoval odvolací súd rovnako námietku odvolateľa, týkajúcu sa tvrdenia, že dielo malo byť financované z fondov Európskej Únie, o čom žalobca súdu nepredložil žiaden dôkaz a navyiac tento dôkaz bol uplatnený až v rámci odvolacieho konania (nie pred súdom prvého stupňa), a preto naň odvolací súd s poukazom na ust. § 120 ods. 4 O. s. p. neprihliadal. Odvolací súd preto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný z dôvodu, že mu ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom, ako aj súdom prvého stupňa. Toto tvrdenie oprel o Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010. Dovolateľ zdôraznil, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil. Podľa dovolateľa sa súd prvého stupňa nevenoval sporným otázkam, ktoré majú vplyv nielen na vzťah medzi účastníkmi konania, ale aj na vzťahy s investorom, najmä na možné bezdôvodné obohatenie, nároky z väd diela, či prípadnú škodu. Súd len stroho konštatoval záver, z ktorého záveru nie je podľa dovolateľa možné zistiť, čo je možné považovať za preukázané a čo za sporné. Rovnakou vadou trpí aj rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolateľ dodal, že keď žalobca odovzdal dielo investorovi stavby (spoločnosti H., s. r. o.) bez toho, aby toto dielo odovzdal žalovanému a na takéto odovzdanie ho aspoň vyzval, aj v takomto prípade žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie ceny za dielo. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 07. 05. 2008 podľa dovolateľa vyplýva, že žalobca sám priznal, že žalovaného na prevzatie diela písomne nevyzval, vyzval ho iba ústne. Dovolateľ

má za to, že takéto tvrdenie žalobcu bez preukázania dôkazu neobstojí. Dovolateľ zdôraznil, že žalobca dielo odovzdal iba investorovi diela (spoločnosti H., s. r. o.) a iba s ním podpísal odovzdávací protokol zo dňa 31. 05. 2004. Podľa žalovaného, neobstojí tvrdenie, že keď dielo bolo namontované u investora, stačí na to, aby sa považovalo za odovzdané, a to bez informovania žalovaného, pretože v prípade správnosti tohto tvrdenia, by žalobca uprel žalovanému právo napríklad na uplatnenie práv z väd diela. Preto žalovaný má za to, že z rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu, vyplývajú otázky, ktoré neboli zodpovedané, na základe čoho je možné ustáliť, že žalovanému bolo odňaté právo konať pred súdom. Dovolateľ preto navrhuje, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia súdov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkom konania včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 238.

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa odseku 1, resp., v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa odseku 3.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený ako vo výroku vecne správne rozhodnutie, pričom odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, z ktorého dôvodu dovolanie nie je prípustné.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 O. s. p., ale (aj so zreteľom na obsah dovolania) sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

Podľa dovolateľa je dôvodom prípustnosti jeho dovolania skutočnosť, že odvolací súd (ako aj súd prvého stupňa) nedostatočne posúdili otázku splnenia diela, keď toto bolo odovzdané investorovi a nie žalovanému, ktorým postupom mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Žalovaným takto vymedzené dôvody dovolania ale nenapĺňajú pojmové znaky vady konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanému neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoľovať posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. obsahuje všetky náležitosti kladené zákonom.

V odôvodnení rozhodnutia je uvedený rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísaný priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré súd aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd zaoberal argumentáciou žalovaného.

Nemožno preto vyvodiť, že dovolateľovi postupom súdu bolo odňaté právo konať pred súdom.

Z obsahu dovolania vyplýva, že odňatie možnosti konať pred súdom vidí žalovaný v tom, ako súdy posúdili prejudiciálnu otázku splnenia diela so zreteľom na ust. § 554 ods. 1

Obch. zák., teda ako súdy vec posúdili vec po právnej stránke. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovacej praxi senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky všeobecne považované (iba) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), pričom (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov bez ďalšieho nezakladá vadu tvrdenú dovolateľom, pretože sa nedotýka žiadneho z procesných oprávnení, ktoré zákon účastníkovi konania priznáva.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa ust. § 243b ods. 4 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolací súd ale žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová